

Kateřina Holubov: Transkulturní obrat a národní identita

Posudek na diplomovou práci

Diplomov práce Kateřiny Holubov orientovan na problematiku současného vývoje v oblasti národní identity m teoreticko-empirick charakter. Práce m tradin uspořádanou strukturu; jež prvn část je věnována teoretickm otázkám, druhá část analýze výzkumných dat. V teoretick části je pozornost soustředěna na dva problmov okruhy, které jsou sledovány ve vzjemnm propojen; je to globalizace (a s ní spojen tematika modernizace, národního státu, transkulturality a kosmopolitismu) a národní identita. V rámci vzkumn části je nejdříve pojednána metodologie (včetně hypotéz, charakteristik datových zdrojů a analytických metod), poté jsou prezentovány poznatky zskan z disponibilních zdrojů, a na těchto datech jsou testovány vzkumn hypotézy. Práci uzavírá nejprve shrnut empirických poznatků, poté celkov závěry, propojující teoretickou a empirickou část.

Práce vyvolává celkov velmi přzniv dojem a lze konstatovat, že se vyznačuje řadou přdnost. Tou prvn je urit novost a originalita autorcna přístupu ke sledovanm otázkám. Dále je nutn ocenit to, že diplomantka si pro svou práci vybrala takov problém, který dokázala sociologick zachytit, popsat a analyzovat komplexním způsobem, od obecn teorie až po testování hypotéz na dostupných datech. Kateřina Holubov v přdloženm textu přsvdiv demonstruje, že se umí velmi kvalifikovan pohybovat jak v oblasti sociologick teorie, tak i v empirickm výzkumu, a že je schopna obě části bádání adekvátním způsobem propojit. Práce se opírá o solidn znalost relevantn odborn literatury, z nemal části cizojazyčných studií. Text je napsán kultivovan, ˇtv a srozumiteln.

K posuzovan práci nemám řádnou konkrtn přpomnku ˇi výhradu, přesto bych vřak chtěl formulovat nkter „dojmy“, kter ve mne jež čten vyvolalo a kter mají spíše diskusní charakter:

- Pokud jde o teoretickou část, zde mm poznámku ke zpracování pasz o akcelerující globalizaci. Obecn mohu říci, že intuitivn pocituji urit pochyby vřdy, když ˇtu přdovd o vývoji společenských jev, které jsou založeny na přístavů jejich dalřho přímočarého a nezadržitelného růstu (a tento charakter teze o globalizaci, přístavení v diplomov práci, mají). Zdá se mi, že vedle propojování nabízí souasn svět i dostaten množství přklad o

vyrůstání nových hranic, nových nepřátelských uskupení a separacionistických tendencí, které jdou proti logice vzájemného propojování a prolínání.

- V teoretické části věnované akcelerující globalizace se nejčastěji argumentuje tím, že je to tak, protože to někdo (nějaký autor) takhle napsal. Chybí skutečné argumenty věcné povahy.

- Pokud jde o analýzu empirických dat, zdá se mi, že celá konstrukce, na které je ověřování hypotéz založeno, je v principu závislá na jedné jediné otázce, kterou je ve výzkumech ISSP sledována tzv. teritoriální národní identita. Jednoduše se věří tomu, že tahle jedna otázka je schopna tak složitý jev jako je národní identita zachytit a změřit v nějaké čisté (modelové) podobě (nezávisle na tom, v jakém konkrétním dobovém kontextu byla v jednotlivých zemích respondentům pokládána).

- Pokud by měla být teze o oslabování významu národní identity v globalizovaném světě opravdu empiricky prokázána, pak se nelze omezovat jen na data z evropských zemí, je nutné zkoumat, jak se k této problematice staví lidé i na jiných kontinentech; jinak zůstáváme v zajetí našich eurocentrických představ a iluzí.

Přes uvedené připomínky mohu nicméně konstatovat, že diplomová práce Kateřiny Holubové se mi líbí a považuji ji za velmi kvalitní. Mé hodnocení se pohybuje v intervalu mezi známkou výbornou až velmi dobrou. O výsledku by měla rozhodnout obhajoba.

Mariánské Lázně 28. 8. 2014

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.